

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia po zmianach

Składki ZUS od wynagrodzeń członków
rad nadzorczych oraz członków zarządu spółek

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia po zmianach

Składki ZUS od wynagrodzeń członków
rad nadzorczych oraz członków zarządu spółek

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Warszawa 2015

Wolters Kluwer

Tekst pochodzi z Serwisu Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Stan prawny na 1 stycznia 2016 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redakcja merytoryczna

Izabela Baranowska

Redaktor prowadzący

Joanna Cybulska

Łamanie

Violet Design

Projekt okładki i stron tytułowych

Studio Kozak

Ilustracja na okładce

© *iStockphoto.com/artvea*

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄZKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-9639-4

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Spis treści	5
Wykaz skrótów	9

CZĘŚĆ I OSKŁADKOWANIE UMÓW CYWILNOPRAWNYCH

Komentarz

Rozdział 1

Umowy zlecenia – oskładkowanie od 2016 roku	13
--	----

Rozdział 2

Oskładkowanie umów zlecenia od 1 stycznia 2016 r.

(Magdalena Skalska)	18
2.1. Obecne zasady	18
2.2. Od stycznia 2016 r. tak samo, ale inaczej!	19
2.2.1. Zasady nadal obowiązujące	19
2.2.2. Nowy bardzo ważny warunek!	19
2.3. Umowa zlecenie	19
2.4. Umowa zlecenie zawarta z własnym pracownikiem	20
2.4.1. W czasie urlopu macierzyńskiego, wychowawczego i bezpłatnego nie obowiązuje status własnego pracownika	21
2.5. Umowa zlecenie zawarta z osobą, która nie ma równocześnie innych tytułów do ubezpieczeń	22
2.6. Umowa zlecenie zawarta z osobą będącą jednocześnie pracownikiem innego podmiotu	23
2.7. Umowa o pracę po umowie zlecenia	25
2.8. Równoczesne wykonywanie dwóch lub więcej umów zleceń	26
2.9. Umowa zlecenie z emerytem lub rencistą	27
2.10. Umowa zlecenie i działalność gospodarcza	28
2.11. Umowa zlecenie zawarta ze studentem lub uczniem	30
2.12. Umowy zlecenia do 200 zł.	33
2.13. Koszty uzyskania przychodu od umowy zlecenia	35
2.14. Składki od umów zleceń finansowane przez zleceniodawcę	35
2.15. Składka na ubezpieczenie wypadkowe	36

2.16. Umowy cywilnoprawne a składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.	36
2.17. Zwolnienie przedsiębiorców z odprowadzania składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.	36
2.18. Zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy z uwagi na przedsiębiorcę	37
2.19. Minimalne wynagrodzenie a składka na Fundusz Pracy	37
2.20. Zwolnienie z odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z uwagi na wiek	38
2.21. Zwolnienie z odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z uwagi na rodzaj ubezpieczeń	38
2.22. Umowy o dzieło bez zmian	39
2.23. Podstawa prawna	39
Pytania i odpowiedzi.	40

CZĘŚĆ II SKŁADKI ZUS OD WYNAGRODZEŃ CZŁONKÓW RAD NADZORCZYCH

Komentarz

Rozdział 1

Składki ZUS od wynagrodzeń członków rad nadzorczych	55
--	-----------

Nowe kody tytułów ubezpieczenia.	57
--	----

Pytania i odpowiedzi.	58
--------------------------------------	-----------

CZĘŚĆ III OSKŁADKOWANIE PRZYCHODÓW CZŁONKÓW ZARZĄDU

Komentarz

Rozdział 1

Członek zarządu spółki akcyjnej prowadzący działalność gospodarczą powinien być oskładkowany jako menadżer

– omówienie orzeczenia	87
---	-----------

Rozdział 2

Składki za członka zarządu spółki prawa handlowego	91
---	-----------

2.1. Członek zarządu bez składek	91
--	----

2.2. Członek zarządu jako zleceniobiorca.	92
---	----

2.3. Umowa o świadczenie usług wykonywana w ramach działalności gospodarczej.	93
---	----

2.4. Menadżer jako pracownik.	96
---------------------------------------	----

CZEŚĆ IV
AKTY PRAWNE

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.	101
Ustawa z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw	236
Uzasadnienie projektu ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 2242)	242
Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Sygn. akt III UZP 2/15.	271

WYKAZ SKRÓTÓW

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- p.s.w. – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.)
- r.k.s.z.s. – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L Nr 166 z 30.04.2004 r. z późn. zm., s. 1)
- r.s.u.n. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1632)
- r.u.p.w. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 z późn. zm.)
- r.w.k.s.z. – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L Nr 284 z 30.10.2009 r. z późn. zm.)
- r.z.w.u. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczenio-

- wych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1957)
- u.e.r. – ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 748)
- u.o.r.p. – ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 272)
- u.p.z. – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361)
- u.s.d.g – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584)
- u.s.n. – ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 499)
- u.s.u.s. – ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121)
- u.ś.o.z. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.)
- u.ś.p. – ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 159)
- u.u.s.r. – ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 704 z późn. zm.)
- u.z.s.u.s. – ustawa z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1831)

———— Część I ————

**OSKŁADKOWANIE UMÓW
CYWILNOPRAWNYCH**

Komentarz

————— **Rozdział 1** —————

**UMOWY ZLECENIA
– OSKŁADKOWANIE OD 2016 ROKU**

1 stycznia 2016 r. wejdzie w życie u.z.s.u.s., która przewiduje, że od umów zleceń będą pobierane składki emerytalne i rentowe.

W chwili obecnej istnieje możliwość oskładkowania tylko jednej umowy zlecenia, w praktyce z reguły tej, która opiewa na niską kwotę. Uchwalone zmiany mają na celu wyeliminowanie takich sytuacji, które są ze szkodą dla ubezpieczonych ze względu na niewielki kapitał odkładany na przyszłe emerytury.

Na podstawie art. 9 ust. 2 u.s.u.s. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r., osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów (w tym umowy zlecenia), jest objęta obowiązkowymi ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 2c.

Zleceniobiorca prowadzący jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz współpracy przy wykonywaniu tych umów podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 18 ust. 8 u.s.u.s. Może on dobrowolnie, na swój wniosek, być

objęty ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi również z tytułu umowy zlecenia. Jeżeli zleceniobiorca, dla którego właściwa jest podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe odpowiadająca 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, prowadzi jednocześnie pozarolniczą działalność to podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z obu tytułów, z zastrzeżeniem ust. 2c (art. 9 ust. 2a u.s.u.s.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 2c u.s.u.s., zleceniobiorca, którego podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a (tj. od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę), spełniający warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym również z innych tytułów. Zasady tej nie stosuje się, jeżeli łączna podstawa wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia lub z innych tytułów osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ważne!

W przypadku umów zlecenia przyjęto, że zasada kumulacji tytułów będzie miała miejsce w sytuacji, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne byłaby niższa od minimalnego wynagrodzenia w danym miesiącu.

Jak wynika z treści art. 34 ust. 6 u.s.u.s., ZUS na wniosek płatnika składek bada prawidłowość wykazanych przez tego płatnika składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 9 ust. 2c u.s.u.s. Jeżeli w wyniku sprawdzenia wysokości miesięcznej podstawy wymiaru składek ZUS stwierdzi błędne wykazanie składek, informuje o tym niezwłocznie płatnika składek i ubezpieczonego za pośrednictwem płatnika składek. Jeżeli do opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zobowiązany więcej niż jeden płatnik składek, ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić wszystkich płatników składek o wysokości podstawy wymiaru składek u poszczególnych płatników. Za skutki błędnego zawiadomienia powodującego nieopłacenie należnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe odpowiada ubezpieczony.

Oznacza to, że jeśli wskutek błędnego oświadczenia zleceniobiorcy nie zostaną opłacone składki na ubezpieczenia społeczne, to zleceniobiorca będzie zobowiązany do pokrycia powstałej niedopłaty w całości (również w części finansowanej przez płatnika składek) wraz z należnymi odsetkami.

Ważne!

W świetle znowelizowanych przepisów zleceniobiorca będzie odpowiedzialny za skutki błędnego zawiadomienia dotyczącego uzyskanego przychodu.

Stosownie do treści uzasadnienia do projektu ustawy, zgodnie z proponowaną zmianą, do umów zlecenia zastosowanie będzie miał przepis analogiczny jak art. 9 ust. 1a u.s.u.s., dotyczący kumulowania tytułów do ubezpieczeń w przypadku uzyskiwania z nich podstawy wymiaru składek niższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Według aktualnego stanu prawnego są to grupy osób, które podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Jeżeli w przeliczeniu na okres miesiąca ich podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest niższa od minimalnego wynagrodzenia, podlegają one również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów.

W przypadku umów zlecenia przyjęto, że zasada kumulacji tytułów będzie miała miejsce w sytuacji, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne byłaby niższa od minimalnego wynagrodzenia w danym miesiącu.

Intencją ustawodawcy było, aby sumować podstawy wymiaru z umów zlecenia. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe byłyby wówczas opłacane tylko do osiągnięcia poziomu kwoty minimalnej płacy. Jednakże, mając na względzie zasady wykładni, przepis art. 9 ust. 2c u.s.u.s. należałoby rozumieć w ten sposób, że jeśli wynagrodzenie z umowy zlecenia jest niższe od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, wówczas zleceniobiorca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom ze wszystkich tytułów. Natomiast z brzmienia zdania drugiego tego przepisu, pomimo założeń zawartych w uzasadnieniu do projektu ustawy, nie wynika jednoznacznie, że za zleceniobiorcę wykonującego kilka umów zlecenia, z których łączna podstawa wymiaru jest równa lub przekracza kwotę minimalnego wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe należy opłacać tylko od kwoty minimalnego wynagrodzenia. Z jego treści nie można więc wywnioskować, że, przykładowo, w przypadku dwóch umów zlecenia na kwotę po 900 zł każda (tj. gdy łączna podstawa wymiaru składek wyniesie 1800 zł), składki

Publikacje z serii Poradniki Kadrowe zostały przygotowane z myślą o praktykach i przeznaczone są dla pracowników działów kadr, HR oraz osób zajmujących się zawodowo prawem pracy. Tematyka każdej książki została starannie dobrana z uwagi na jej aktualność i użyteczność w codziennej pracy.

Od 1 stycznia 2016 r. w istotny sposób zmieniają się zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby, które wykonują pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Zleceniobiorca, pracujący na podstawie kilku umów zleceń, będzie musiał płacić składki od tych umów, których podstawa wymiaru jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W książce w przystępny sposób omówiono problematykę oskładkowania tych umów i związanych z tym obowiązków zleceniodawców i zleceniobiorców. Dużo uwagi poświęcono na przybliżenie zagadnień związanych z tzw. zbiegiem tytułów do ubezpieczeń, w tym m.in. łączenia prowadzenia działalności gospodarczej z wykonywaniem umowy zlecenia, z wyjaśnieniem skutków w zakresie ubezpieczeń społecznych. Wszystkie zagadnienia zobrazowano przykładami ze wskazaniem prawidłowych obliczeń.

W kolejnych częściach poradnika przedstawiono tematykę obowiązkowego odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne od przychodów osiąganych przez członków rad nadzorczych i członków zarządu spółek z tytułu pełnienia funkcji.

W publikacji zamieszczono również odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące interpretacji nowych przepisów. Autorzy omawiają konkretne stany faktyczne i wskazują sposoby rozwiązywania problemów.

Czytelnicy znajdą tu również pełny tekst ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uwzględniający zarówno aktualny stan prawny, jak i zmiany, które wchodzi w życie w przyszłym roku.

cena 69 zł (w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

